

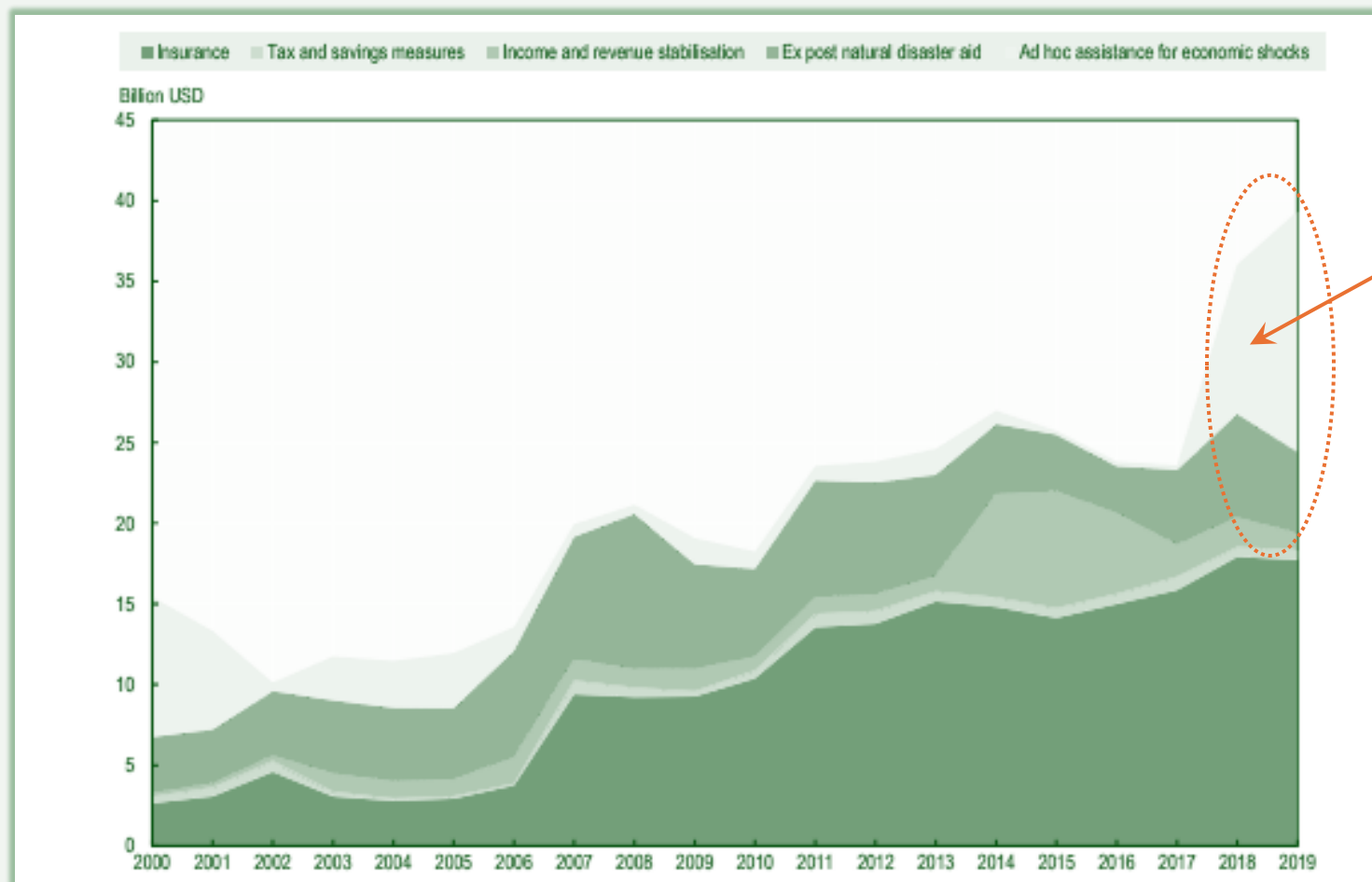
Tendințe globale și europene privind managementul riscului în agricultură

Reflecții privind Romania

Irina SCHUMANN,

Coordonator economic agricultură,
Banca Mondială, Europa și Asia Centrală

Riscurile globale sunt in crestere si impun o crestere corespunzatoare a cheltuielilor pentru gestionarea lor. Aceasta tendinta poate testa limitele bugetelor publice. Uniunea Europeana nu face exceptie.

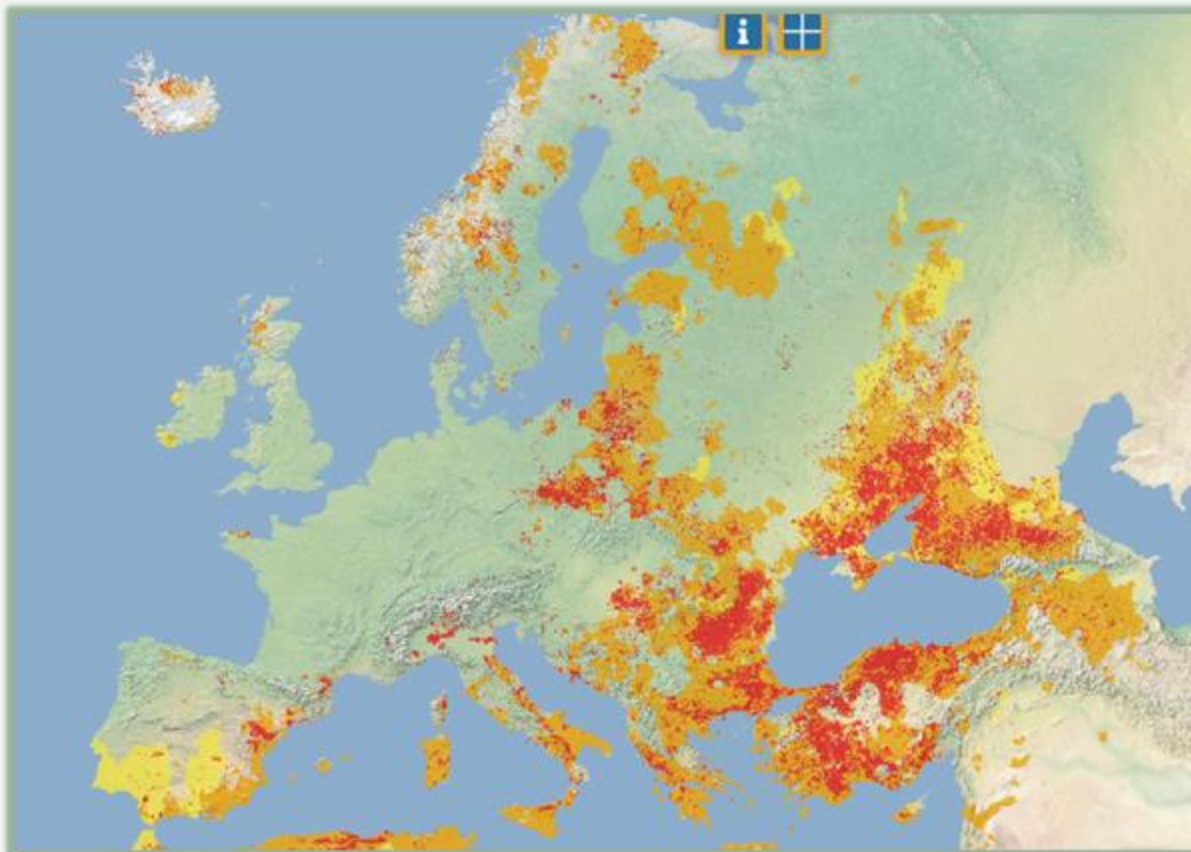

Cheltuielile publice pentru instrumentele de gestiune a riscurilor, 2000-2019, pentru toate tarile din baza de date PSE a OCDE.

Source: OCDE, 2021

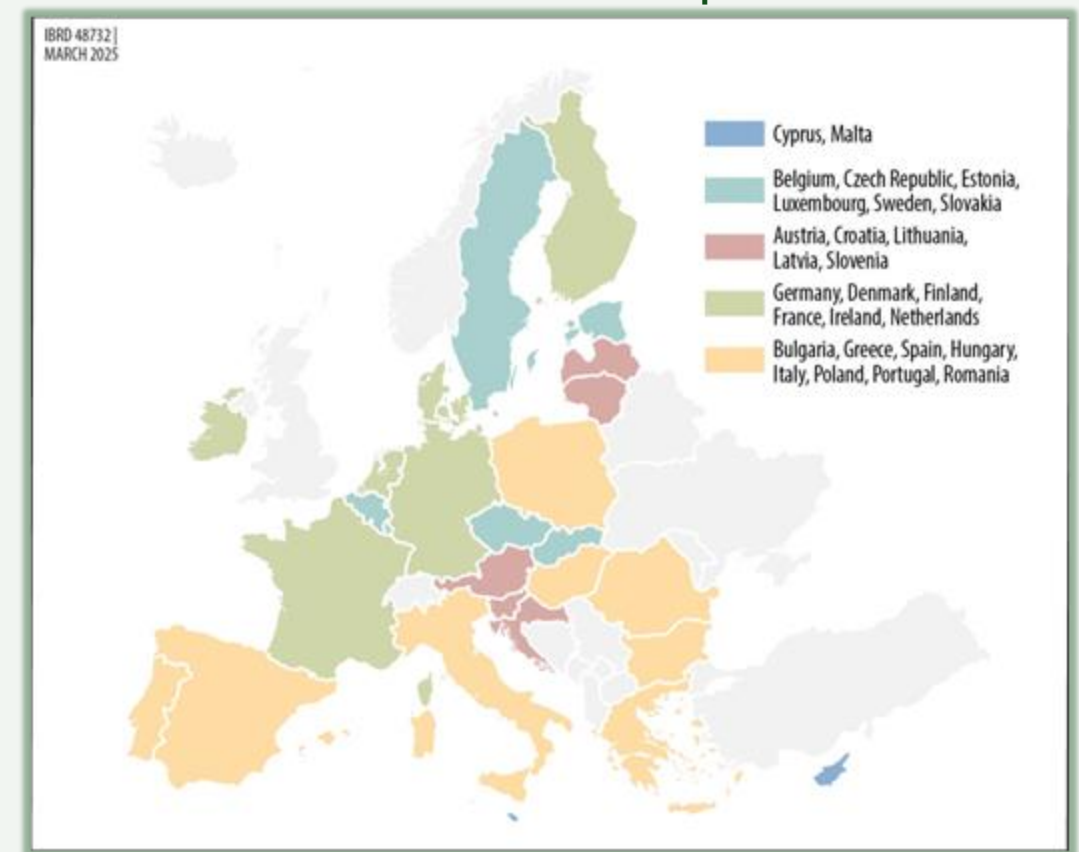
Diversitatea sistemelor de productie si a zonelor agro-climatiche din Europa, impreuna cu piata unica, reprezinta o sursa de atenuare a riscurilor la nivel comunitar. Insa gradul de expunere la riscuri difera mult de la o tara la alta, iar politicile de gestionare a riscurilor au un puternic specific national.

De exemplu, seceta afecteaza Europa in mod diferentiat la orice moment dat, dar si pe termen lung.

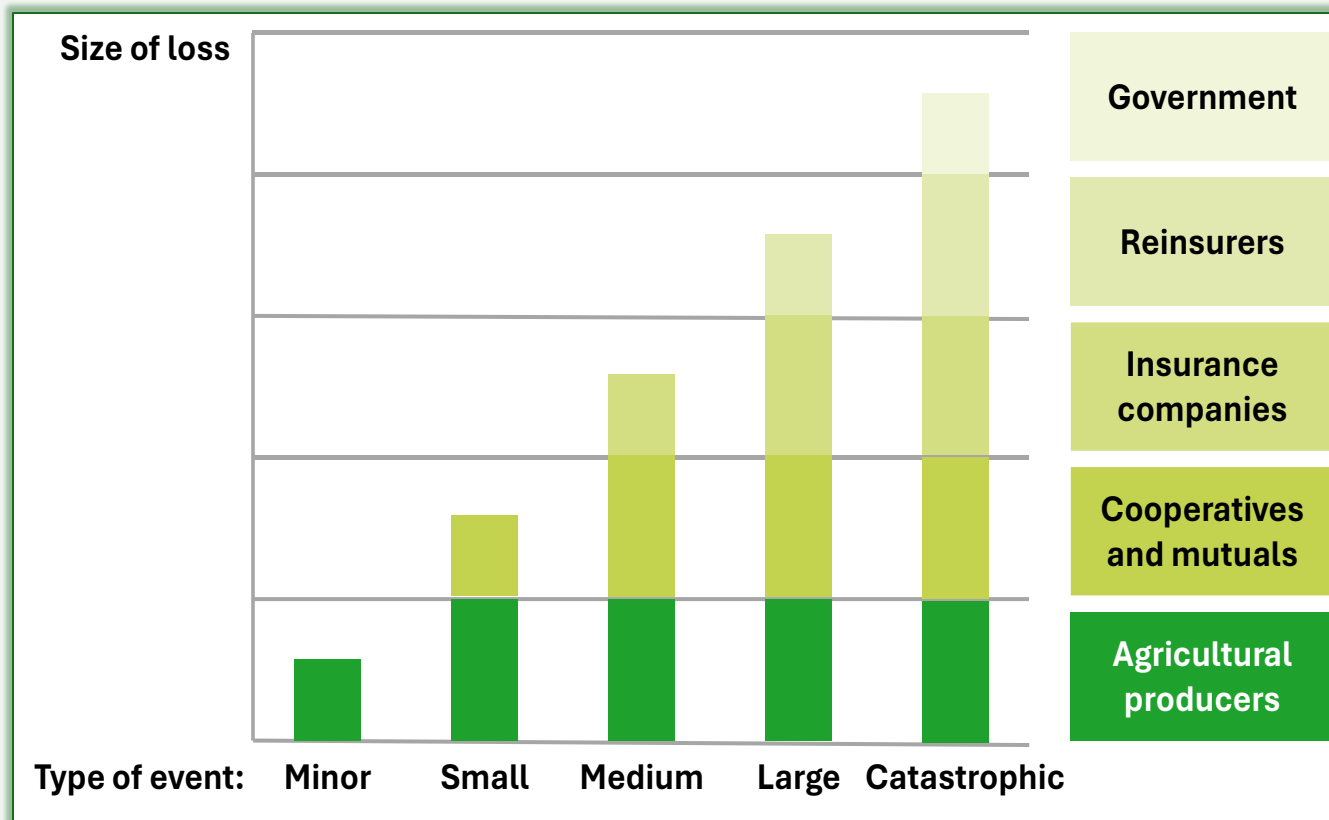
Source: Observatorul European al Secetei, iulie 2024

Raspunsul politicilor (nationale) trebuie sa considere riscurile in ansamblul lor, dar si gradul de expunere si vulnerabilitate al sectorului national la riscuri si impactul resimtit.

Source: Banca mondiala, 2025

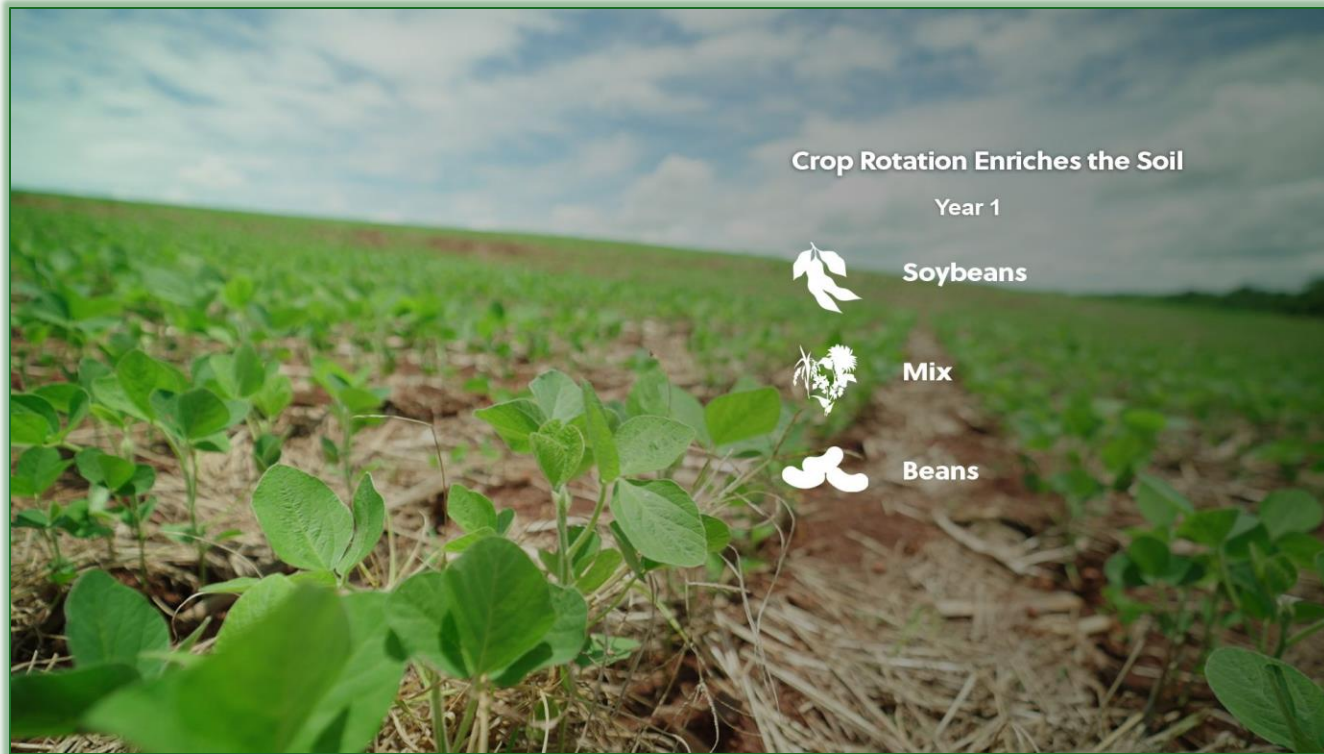
Pentru a asigura un raspuns eficace, bazat pe combinatia optima a instrumentelor de gestionare a riscurilor, acestea trebuie sa fie bine intelese si stratificate. “Data, data, data”!

Solutii:

- Colectarea si punerea la dispozitie a datelor necesare si utile
- Cresterea transparentei datelor (sectoriale, bugetare)
- Utilizarea potentialului noilor tehnologii informationale
- Maximizarea interoperabilitatii sistemelor de date din agricultura – si conectarea informatiilor disparate
- Utilizarea datelor pentru actiuni de anticipare/prevenire si raspuns rapid.
- Utilizarea datelor pentru a lua decizii la nivel de ferma, companie de asigurari, decident public.
- Partajarea cunostintelor si a informatiilor (o platforma europeana?)

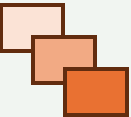
Gestiunea riscurilor incepe la nivelul fermei (**micro**). Cresterea rezilientei fermelor si mai ales a adaptarii acestora la schimbarile climatice este esentiala, dar fermierii trebuie sa aiba access la instrumentele si stimulentele necesare pentru a putea decide efficient cum sa isi reduca sau transfere propriile riscuri.

Solutii:

- Stimulente pentru masurile de adaptare la schimbarile climate si, in general, de reducere a riscurilor
- Investitii in cercetare si inovare care pot conduce la o mai buna gestiune a riscurilor
- Servicii de consultanta agricola centrate pe managementul riscurilor (ferme mici)
- Solutii inovatoare pentru a facilita accesul fermierilor la serviciile de asigurari (ex. Italia)
- Adaptarea instrumentelor la nevoi (ex., fonduri mutuale sau asigurarea parametrica pentru fermele mai mici)
- Analiza modului in care anumite reglementari pot influenta riscurile la nivel de ferma (e.g., pesticide)
- Evitarea inlocuirii unor masuri necesare la nivel de ferma cu masuri compensatorii ad-hoc (si totusi asteptate)

La nivel mondial, tarile se bazeaza pe un mix de solutii traditionale si noi pentru a gestiona riscurile agricole la nivel *macro*. Tot mai mult, se pune accentual pe integrarea riscurilor din agricultura cu finantarea riscurilor de dezastre si pe abordarile regionale.

Hazard type	Financing Instrument	Three-Tiered Risk Layering Strategy for Government
Low frequency/ High severity ↑	 Market-based instruments	Risk transfer For assets (ag insurance), or for budget management (parametric insurance, CAT bonds, etc.)
	 Contingent financing	Contingent credit Financial instruments that provide liquidity immediately after a shock
High frequency/ Low severity ↓	 Budgetary instruments	Budget reserves/Reallocations Reserve funds for disaster finance, general contingency budgets, or diverted spending from other programs

- Example:**
- Asigurare (Mexic/CADENA, Kenya/KLIP)
 - Pool-uri de asigurare contra riscurilor catastrofice (Uniunea Africana, Caraibe)
 - Obligatiunile “CAT” (Jamaica)

- Example:**
- Banca Mondiala - Cat DDO (Caraibe)

- Example:**
- Regional (Fondul de Solidaritate al UE)
 - National (Fondul National de Solidaritate din Maroc)

Sursa: Banca mondiala

Va multumesc pentru atentie!